

Molière (Jean Baptiste Poquelin) 1622-1673

Als kleine jongen keek Molière graag naar de kluchten die werden gespeeld op de Pont Neuf in Parijs. Hij richt als jonge man "L'Illustre Théâtre" op met de acteur Bérart. Hij neemt een schuilnaam (Molière) aan om zijn ouders de schande te besparen een toneelspeler in de familie te hebben, want in de 17e eeuw was toneelspelen een oneervol beroep. De troep van Molière heeft geen succes en Molière wordt in de gevangenis gezet wegens schulden. Later trekt hij 12 jaar door Frankrijk rond en speelt overal toneel. Met "L'Ecolle des Femmes" bereikt hij zijn eerste succes, en daarna verschijnen de grote comedies: "Tartuffe", "Le Misanthrope", "Don Juan", "L-Avare", "Le bourgeois Gentilhomme" etc. Tenslotte speelde hij de hoofdrol in "Le Malade imaginaire" en bij de 4e voorstelling van dit stuk overleed hij.

De karakters die Molière in zijn stukken vertoont, zijn zo algemeen menselijk en van alle tijden dat men nog overal Molière speelt. Goethe schrijft al over Molière: "Molière is zo groot dat men altijd weer versted staat als men zijn stukken leest.

In de 17e eeuw volgde men graag de stukken van de klassieken na en hield zich aan de strenge voorschriften van Aristoteles. Lope de Vega in Spanje stoorde zich niet aan die wetten en bevrijdde het toneel ervan. Van hem heeft Molière veel geleerd. Ook van de Italiaanse Commedia dell' arte die ongeveer tegen het midden van de 16e eeuw zijn hoogste bloei bereikte, heeft Molière veel geleerd, en overgenomen, het improvisatie-toneel met standaardfiguren.

In de tragedie bleven de strenge regels van de eenheid van plaats, tijd en handeling, de 5 bedrijven, de alexandrijn, nog lang bestaan. De komedie bevrijdde zich ervan en wel door het talent

van Molière. Hij zag als acteur en directeur weinig heil in de beperkingen die zinloos waren en die de verrassende ontknoppingen, grote tegenstellingen en spanningen verminderden. Hij was een scherpe criticus van de zeden van zijn tijd. Zijn spot is tijdeloos en boeit ons nog. Huichelarij, gierigheid, hebzucht zijn ondeugden van alle tijden. Molière was een meester in de opbouw van een stuk en schreef in een eenvoudige natuurlijke taal die een groot contrast vormen met de gezwollen taal van zijn tijdgenoten. Als toneelspeler kon hij geen lid van de Academie Française worden. Niets ontbreekt aan zijn roem, hij ontbreekt aan de onze, staat onder zijn borstbeeld in de vergaderzaal.

Molière heeft veel aan koning Lodewijk XIV te danken. Zijne Majesteit was zo dol op toneel dat hij af en toe zelf toneel speelde. Hij wist welk risico hij liep door openlijk de zaak van de toneelspelers te steunen. Aan het hof konden Racine, Corneille en Molière dank zij de steun van de koning, hun gang gaan met een stoutmoedigheid die nergens anders mogelijk zou zijn geweest. Voor Molière, één der felste critici van zijn tijd, was dit van groot belang. Toen de aartsbisschop van Parijs zijn "Tartuffe" anderhalf jaar van de aanplakborden verwijderde, werd het stuk op een enkele wenk van de koning toch opgevoerd, en heel Parijs genoot van de spitse aanval op de schijnheiligheid. De koning benoemde Molières gezelschap toen tot "Troupe du Roi" en nam Molière een zware schuldenlast van zijn schouders door hem een jaargeld toe te kennen. Met de koning achter zich kon Molière veel gedaan krijgen. Toen Molière plotseling stierf, onverwachts en zonder bediend te zijn van de Heilige Sacramenten, weigerde de aartsbisschop van Parijs deze onboetvaardige toneelspeler volgens de ritus van de Katholieke Kerk te doen begraven. Molières vrouw deed nu een beroep op de koning en de aartsbisschop moest

toegeven. De begrafenis vond plaats in stilte, bij zonsondergang, maar niettemin was nu toch eindelijk een acteur in gewijde grond begraven. De volgende dag wist heel Parijs het grote nieuws.

Korte inhoud:

De ingebeelde zieke van Molière.

Argan, ingebeelde zieke, is hertrouwd met Béline, een vrouw die het alleen te doen is om het geld van Argan. De dochter uit haar eerste huwelijk, Angélique, weigert te gaan trouwen met een dokter, Diapirus. Haar vader dwingt haar tot dit huwelijk uit zuiver egoïsme. Zij houdt van Cléante - Béline die niet van Angélique houdt, waarschuwt haar echtgenoot! Angélique heeft een gesprek gehad met Cléante in aanwezigheid van haar kleine zusje: Louison. Bij uitzondering komt er dus een klein meisje in dit stuk voor, een rol die moeilijk te spelen was; reden waarom er vrijwel nooit kinderen in de stukken voorkomen.